

Bản án số 04/2020/HNGĐ-PT

Ngày 14-5-2020

V/v: tranh chấp

nuôi con sau ly hôn

**NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM**

TÒA ÁN NHÂN DÂN CẤP CAO TẠI HÀ NỘI

- Thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: ông Nguyễn Tất Nam;

Các Thẩm phán: ông Thái Duy Nhiệm;

ông Võ Hồng Sơn.

- Thư ký phiên tòa: ông Đỗ Ngọc Chuyên - Thư ký Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội: ông Lê Đỗ Quyền - Kiểm sát viên tham gia phiên tòa.

Ngày 14 tháng 5 năm 2020, tại trụ sở Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội xét xử phúc thẩm công khai vụ án thụ lý số 05/2019/TLPT - HNGĐ ngày 11 tháng 01 năm 2019 về tranh chấp nuôi con sau ly hôn.

Do Bản án sơ thẩm số 55/2018/HNGĐ-ST ngày 19-11-2018 của Tòa án nhân dân tỉnh Phú Thọ bị kháng cáo, kháng nghị.

Theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử số 2828/2020/QĐ-PT ngày 27 tháng 4 năm 2020 của Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội giữa các đương sự:

1. Nguyên đơn: anh Đỗ Thế A sinh năm 1979; trú tại: khu 19/5 thị trấn TS, huyện TS, tỉnh Phú Thọ, có đơn đề nghị xét xử vắng mặt.

2. Bị đơn: chị Tạ Thị Bích P sinh năm 1983; trú tại: khu 19/5 thị trấn TS, huyện TS, tỉnh Phú Thọ. Hiện đang làm việc tại nhà số 25 NS, thôn SN, xã NT, huyện VL, thành phố ĐT, Đài Loan, vắng mặt.

3. Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

- Bà Đỗ Thị C và ông Tạ Văn G (là bố mẹ chị P).

- Anh Tạ Hồng P1 và chị Nguyễn Thị Bích H (anh trai và chị dâu chị P).

Đều trú tại khu 1, xã CT, huyện TS, tỉnh Phú Thọ.

4. Người kháng cáo: nguyên đơn - anh Đỗ Thế A.

Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Phú Thọ kháng nghị phúc thẩm.

NỘI DUNG VỤ ÁN

Theo đơn và các lời khai tại Tòa án, nguyên đơn anh Đỗ Thế A trình bày:

Anh và chị Tạ Thị Bích P có hai con chung là cháu Đỗ Nhật M (sinh ngày 06-10-2012) và cháu Đỗ Minh T (sinh ngày 18-01-2003). Anh và chị P đã được Tòa án nhân dân huyện TS, tỉnh Phú Thọ xử cho ly hôn tại Bản án số 33/2016/HNGĐ - ST ngày 26-9-2016. Tòa án đã giao cho chị Tạ Thị Bích P trực tiếp nuôi dưỡng cháu Đỗ Nhật M và giao cháu Đỗ Minh T cho anh A trực tiếp nuôi dưỡng, từ ngày 26-9-2016 đến khi thành niên. Nay chị P không trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng cháu Đỗ Nhật M, mà giao cháu M cho bố mẹ đẻ nuôi để đi làm việc tại Đài Loan. Từ khi cháu M không được mẹ chăm sóc nuôi dưỡng có nhiều biểu hiện phát triển không bình thường, sức khỏe sa sút, người gầy còm, da xanh. Từ khi biết chị P đi Đài Loan, anh đã nhiều lần đến nhà ông G, bà C thăm cháu và muốn được đón cháu về chăm sóc nuôi dưỡng trong thời gian chị P vắng nhà nhưng ông G, bà C luôn cản trở không cho đến thăm, cũng không cho anh được, đưa đón con đi làm bất cứ việc gì. Khi thấy cháu M gầy còm, xanh xao hơn anh muốn được đưa con đi khám sức khỏe thì ông bà đã gọi anh em, con cháu xua đuổi anh, không cho anh gặp cháu M và nói rằng ông bà đã được chị P ủy quyền và nhờ chăm sóc cháu M, không cho anh bước chân vào nhà ông bà và không cho anh thăm gặp cháu M. Cháu M chưa tròn 5 tuổi, đang học trường mầm non rất cần sự chăm sóc và nuôi dưỡng của cha mẹ, nay chị P không trực tiếp chăm sóc và nuôi dưỡng cháu M mà gửi cho người khác chăm sóc thay. Vì vậy anh đề nghị Tòa án giải quyết cho anh được trực tiếp nuôi dưỡng cháu Đỗ Nhật M, không yêu cầu chị P phải cấp dưỡng nuôi con chung.

Bị đơn chị Tạ Thị Bích P hiện đang làm việc tại Đài Loan, Tòa án nhân dân tỉnh Phú Thọ đã tổng đạt thông báo thụ lý vụ án cho chị Tạ Thị Bích P qua Văn phòng kinh tế - Văn hóa Việt Nam tại Đài Bắc, Đài Loan. Ngày 27-3-2018, Tòa án nhân dân tỉnh Phú Thọ đã nhận được đơn đề nghị của chị Tạ Thị Bích P đề ngày 22-3-2018 với nội dung: ngày 19-3-2018, chị có nhận được thông báo của Tòa án nhân dân tỉnh Phú Thọ do Đại sứ quán Việt Nam gửi cho chị với nội dung thay đổi nuôi con sau ly hôn của anh Đỗ Thế A. Quan điểm của chị: theo Bản án số 33/2016/HNGĐ-ST ngày 26-9-2016 của Tòa án nhân dân huyện TS đã giao cho chị được trực tiếp nuôi dưỡng cháu Đỗ Nhật M đến khi cháu trưởng thành. Nay vì hoàn cảnh gia đình và tương lai các con nên chị đi xuất khẩu lao động, để cải thiện cuộc sống gia đình và chăm lo cho các con sau này. Chị có gửi cháu Đỗ Nhật M cho bố mẹ đẻ chị và anh trai, chị dâu là Tạ Hồng P1 và Nguyễn Thị H. Hàng tháng chị vẫn gửi tiền về cho anh trai và chị dâu chị để lo cho con chị và chị khẳng định chị không bỏ con chị, chị vẫn bảo đảm cho con chị có cuộc sống tốt nhất. Anh trai và chị dâu chị đủ khả năng để chăm sóc cháu M trong thời gian chị đi làm ăn xa. Chị P không đồng ý thay đổi quyền nuôi con. Vì anh A cũng phải đi làm ăn xa nay đây, mai đó và anh A còn phải lo cho cháu Đỗ Minh T. Chị đề nghị Tòa án xem xét, tạo điều kiện để chị yên tâm làm ăn.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan: bà Đỗ Thị C, ông Tạ Văn G, anh Tạ Hồng P1, chị Nguyễn Thị H trình bày:

Theo như đơn khởi kiện của anh A trình bày chị P bỏ con để đi lao động tại Đài Loan là không đúng, vì thực tế khi chị P đi lao động tại Đài Loan có gửi cháu Đỗ Nhật M cho vợ chồng ông G và vợ chồng anh P1 chăm sóc, nuôi dưỡng.

Chị P từ khi đi lao động tại Đài Loan vẫn thường xuyên điện thoại về hỏi thăm, hàng tháng có gửi tiền về cho vợ chồng anh P1 để lo tiền ăn học cho cháu Nhật M. Chị P cũng liên hệ với gia đình về việc chị không về Việt Nam để giải quyết yêu cầu thay đổi nuôi con sau ly hôn với anh A được vì vậy chị P xin được giải quyết vắng mặt đến khi kết thúc phiên tòa sơ thẩm.

Tại Bản án số 55/2018/HNGĐ-ST ngày 19-11-2018 (được sửa chữa bổ sung tại Quyết định sửa chữa bổ sung bản án số 05/QĐ-SCBSBA ngày 04-12-2018), Tòa án nhân dân tỉnh Phú Thọ đã căn cứ khoản 1 Điều 28; khoản 1 Điều 147 Bộ luật tố tụng dân sự; áp dụng các điều 68, 69, 70, 71, 72, 73, 81, 82, 83, 84 và 123 Luật hôn nhân và gia đình; quyết định:

- Không chấp nhận yêu cầu xin thay đổi nuôi con sau ly hôn của anh Đỗ Thế A.

- Giao cháu Đỗ Nhật M (sinh ngày 06-10-2012) cho chị Tạ Thị Bích P trực tiếp nuôi dưỡng. Gia đình ông Tạ Văn G tiếp tục nuôi dưỡng cháu Đỗ Nhật M trong thời gian chị P không có mặt tại nơi cư trú.

- Anh Đỗ Thế A không phải đóng góp nuôi con chung, nhưng anh có quyền thăm nom con chung không ai được cản trở.

Ngoài ra, Tòa án cấp sơ thẩm còn quyết định về án phí và thông báo quyền kháng cáo, kháng nghị theo quy định của pháp luật.

Sau khi xét xử sơ thẩm:

Ngày 27-11-2018, nguyên đơn là anh Đỗ Thế A có đơn kháng cáo đề nghị được trực tiếp nuôi dưỡng cháu Đỗ Nhật M và không yêu cầu chị P cấp dưỡng nuôi con.

Tại Quyết định kháng nghị số 337/QĐKNPT-VKS-DS ngày 03-12-2018, Viện trưởng Viện kiểm sát nhân tỉnh Phú Thọ đề nghị Tòa án cấp phúc thẩm xét xử phúc thẩm theo hướng giao cháu M cho anh Đỗ Thế A trực tiếp nuôi dưỡng.

Tại phiên tòa phúc thẩm:

Nguyên đơn đề nghị xét xử vắng mặt và giữ nguyên yêu cầu kháng cáo nêu trên.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân cấp cao đề nghị chấp nhận kháng nghị phúc thẩm và kháng cáo của đương sự, sửa bản án sơ thẩm giao cháu Đỗ Nhật M cho anh Đỗ Thế A trực tiếp nuôi dưỡng, để bảo đảm quyền lợi cho cháu M.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN

Trên cơ sở nội dung vụ án, căn cứ vào các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ

vụ án đã được kiểm tra, tranh tụng tại phiên tòa, Hội đồng xét xử nhận thấy:

[1]. Về thẩm quyền giải quyết

Anh Đỗ Thế A khởi kiện đề nghị thay đổi người trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn. Bị đơn là chị Tạ Thị Bích P đang lao động tại Đài Loan. Theo quy định tại Điều 123 Luật hôn nhân và gia đình, Tòa án nhân dân tỉnh Phú Thọ thụ lý, giải quyết là đúng thẩm quyền.

[2]. Tại Bản án số 33/2016/HNGĐ-ST ngày 26-9-2016, Tòa án nhân dân huyện Thanh Sơn đã quyết định giao cháu Đỗ Nhật M (sinh ngày 06-10-2012) cho chị Tạ Thị Bích P trực tiếp nuôi dưỡng và giao cho anh Đỗ Thế A trực tiếp nuôi dưỡng cháu Đỗ Minh T (sinh ngày 18-01-2003); các quyết định này không bị kháng cáo, kháng nghị theo thủ tục phúc thẩm nên đã có hiệu lực pháp luật. Ngày 01-8-2017, chị P đi lao động tại nước ngoài với thời hạn theo hợp đồng là 03 năm; giao cháu M cho gia đình chị P nuôi dưỡng trong thời gian chị đi lao động tại nước ngoài. Ngày 08-9-2017, anh Đỗ Thế A có đơn khởi kiện đề nghị được trực tiếp nuôi con là Đỗ Nhật M và không yêu cầu chị P cấp dưỡng nuôi con. Khi xét xử sơ thẩm, Tòa án cấp sơ thẩm đã quyết định không chấp nhận yêu cầu xin thay đổi người trực tiếp nuôi con sau ly hôn của anh Đỗ Thế A; giao cháu Đỗ Nhật M cho chị Tạ Thị Bích P trực tiếp nuôi dưỡng; gia đình ông Tạ Văn G tiếp tục nuôi dưỡng cháu M trong thời gian chị P không có mặt tại nơi cư trú.

Trong quá trình giải quyết vụ án, Tòa án cấp phúc thẩm đã ủy thác cho Tòa án nhân dân huyện TS nơi đương sự cư trú tiến hành thu thập chứng cứ lấy ý kiến, xem xét nguyện vọng của cháu Đỗ Nhật M theo quy định tại khoản 2 Điều 81 Luật hôn nhân và gia đình. Kết quả xác minh thể hiện: tại Biên bản ghi lời khai của đương sự ngày 03-3-2020, ông Tạ Văn G trình bày là để thuận lợi cho việc học tập và sinh hoạt của cháu M, thì trong giai đoạn xét xử phúc thẩm, anh A và chị P đã thỏa thuận về việc anh Đỗ Thế A có trách nhiệm trực tiếp nuôi dưỡng cháu M và thực tế từ tháng 02 năm 2020, cháu M đã về ở với bố, không còn ở với gia đình ông G. Tại Bản tự khai đề ngày 05-3-2020, cháu Đỗ Nhật M khai bố mẹ không ở với nhau, nguyện vọng của cháu là được ở với bố.

Xét thấy, chị P đang đi lao động tại nước ngoài, không có điều kiện trực tiếp nuôi con. Anh Đỗ Thế A có việc làm, có thu nhập, có đủ điều kiện nuôi con, nên các đương sự đã thỏa thuận để anh A có trách nhiệm trực tiếp nuôi dưỡng cháu là phù hợp với quy định của pháp luật và nguyện vọng của cháu Đỗ Nhật M; vì thế, có căn cứ chấp nhận kháng cáo và kháng nghị phúc thẩm sửa bản án sơ thẩm giao cháu M cho anh Đỗ Thế A trực tiếp nuôi dưỡng, không buộc chị P phải cấp dưỡng nuôi con.

[3]. Các quyết định khác của bản án sơ thẩm không bị kháng cáo, kháng nghị phúc thẩm đã có hiệu lực theo quy định của pháp luật.

[4]. Về án phí: kháng cáo được chấp nhận nên anh Đỗ Thế A không phải nộp án phí phúc thẩm.

Bởi các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH

Căn cứ khoản 3 Điều 28, khoản 1 Điều 47, khoản 2 Điều 308, Điều 309 Bộ Luật tố tụng dân sự. Sửa Bản án số 55/2018/HNGĐ-ST ngày 19-11-2018 (được sửa chữa bổ sung tại Quyết định số 05/QĐ-SCBSBA ngày 04-12-2018) của Tòa án nhân dân tỉnh Phú Thọ như sau: áp dụng các điều 68, 69, 70, 71, 72, 73, 81, 82, 83, 84 và 123 Luật hôn nhân và gia đình; Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30-12-2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội:

1. Chấp nhận yêu cầu xin thay đổi nuôi con sau ly hôn của anh Đỗ Thế A; giao cháu Đỗ Nhật M (sinh ngày 06-10-2012) cho anh Đỗ Thế A trực tiếp nuôi dưỡng đến khi cháu đủ 18 tuổi. Chị Tạ Thị Bích P có quyền thăm nom con chung, không ai được cản trở. Chị P không phải đóng góp nuôi con chung.

2. Các quyết định khác của Bản án sơ thẩm nêu trên đã có hiệu lực pháp luật.

3. Anh Đỗ Thế A không phải nộp án phí phúc thẩm. Trả lại anh A 300.000 đồng tạm ứng án phí đã nộp ngày 29-11-2018 tại Cục Thi hành án dân sự tỉnh Phú Thọ.

Bản án phúc thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày tuyên án.

CÁC THẨM PHÁN

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN TÒA

**Võ Hồng Sơn
Nam**

Thái Duy Nhiệm

Nguyễn Tất

Nơi nhận:

- VKSND cấp cao tại Hà Nội;
- TAND tỉnh Phú Thọ;
- Cục THA dân sự tỉnh Phú Thọ;
- Các đương sự (theo địa chỉ);
- Lưu: HSVA, PHCTP.

**TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN TÒA**

Nguyễn Tất Nam

CÁC THẨM PHÁN

HẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN TÒA

**Nguyễn Xuân Phách
Nam**

Phan Thị Vân Hương

Nguyễn Tất

Nơi nhận:

- VKSND cấp cao tại Hà Nội;
- TAND tỉnh Hà Nam;
- Cục THA dân sự tỉnh Hà Nam;
- Các đương sự (theo địa chỉ);
- Lưu: HSVA, PHCTP.

**TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN TÒA**

Nguyễn Tất Nam

**CÁC THẨM PHÁN
TÒA**

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN

**Nguyễn Đức Nhận
Nam**

Trần Thị Thu Hiền

Nguyễn Tất

Nơi nhận:

- VKSND cấp cao tại Hà Nội;
- TAND tỉnh Thái Bình;
- VKSND tỉnh Thái Bình;
- Cục THA dân sự tỉnh Thái Bình;
- Các đương sự (theo địa chỉ);
- Lưu: HSVA, PHCTP.

**TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN TÒA**

Nguyễn Tất Nam

TÒA

CÁC THẨM PHÁN

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN

Lương Đức Chính

Nguyễn Tất Nam

Lê Thị Thúy Bình